

SLOVNE SERIJE I PODSERIJE ŽELJEZNIČKIH KOLA

Veliko slovo je oznaka serije i ono označava:

- vrstu kola (otvoreni, zatvoreni, plato-vagon itd.) i
- izrada (obična ili posebna).

Mala slova su oznake podserija iz kojih se vide najvažnije karakteristike kola.

U priloženim tabelama podaci navedeni u metrima odnose se na korisnu dužinu kola (lu), a podaci navedeni u tonama (tu) odnose se na najveće dozvoljeno opterećenje kola.

Međunarodno prihvaćene podserije koje vrijede za sve serije kola su:

- q vod električnog grijanja za struju svih vrsta
- qq vod i uređaj električnog grijanja za struju svih vrsta
- s dopušteon za »s« prevoz, za brinu od 100 km/h
- ss dopušten za »ss« prevoz, za brzine od 120km/h.

ZNAČENJE PODSERIJA NA KOLIMA

Otvorena kola serije E

Obična kola		
Sa 2 osovine : lu \geq 7,70m, 25t \leq tu \leq 30t		
Sa 4 osovine : lu \geq 12m, 50t \leq tu \leq 60t		
Slovna podserija	a	4 osovine
	aa	6 ili više osovina
	c	Sa vratima u podu za istiovar tereta pomoću slobodnog pada
	k	2 osovine: tu < 20 t; 4 osovine: tu < 40 t 6 osovina ili više: tu < 50 t
	kk	2 osovine: 20 t \leq tu < 25 4 osovine: 40 t \leq tu < 50 t 6 osovina ili više: 50 t \leq tu < 60 t
	l	Bočno prevrtanje nije dozvoljeno
	m	2 osovine: lu < 7,70 m 4 osovine ili više: lu < 12 m
	n	2 osovine: tu > 30 t; 4 osovine: tu > 60 t 6 osovina ili više: tu > 75 t
	o	Čeono prevrtanje nije dozvoljeno

Otvorena kola serije F

Specijalna kola Sa 2 osovine $25t \leq tu \leq 30t$ Sa 3 osovine $25t < tu \leq 40t$ Sa 4 osovine $50 \leq tu \leq 60t$		
Slovna podserija	a	4 osovine
	aa	6 ili više osovina
	b	Kola velike zapremine iznad $45m^3$
	c	Istovar sa obje strane na visini od 0,7 m ili više iznad GIŠ-a sa slobodnim padom I regulisanim protokom
	cc	Istovar sa obje strane na visini od 0,7 m ili više iznad GIŠ-a sa slobodnim padom I regulisanim protokom
	f	za promet sa Velikom Britanijom trajektom i kroz tunel ispod La Manchea
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	k	Sa 2 ili 3 osovine: $tu < 20t$; Sa 4 osovine: $tu < 40t$ Sa 6 osovina ili više: $tu < 50t$
	kk	Sa 2 osovine: $tu < 20t$ Sa 4 osovine: $40t \leq tu < 50t$ Sa 6 osovina ili više: $50t \leq tu < 60t$
	l	Istovremeni istovar sa obje strane na visini 0,7 m ili više iznad GIŠ-a sa prostim padom I neregulisanim protokom
	ll	Istovremeni istovar sa obje strane na visini 0,7 m ili više iznad GIŠ-a sa prostim padom I neregulisanim protokom
	o	Istovar slobodnim padom između šina na visini od 0,7 m ili više iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom
	oo	Istovar prostim padom između šina na visini manje od 0,7 m ili više iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom
p	Istovar slobodnim padom između šina na visini od 0,7 m ili više iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom	
pp	Istovar slobodnim padom između šina na visini manje od 0,7 m ili više iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom	

Zatvorena kola serije G

Obična kola Sa najmanje 8 otvora za provjetravanje Sa 2 osovine $9m \leq lu < 12m$, $25t \leq tu \leq 30t$ Sa 4 osovine $15m \leq lu < 18m$, $50t \leq tu \leq 60t$ sa 6 osovina ili više: $15m \leq lu < 18m$, $60t \leq tu \leq 75t$		
Slovna podserija	a	4 osovine
	aa	6 ili više osovina
	b	sa 2 osovine: $lu \geq 12m$ i utovarni prostor $\geq 70m^3$ sa 4 osovine ili više: $lu \geq 18m$
	g	Za žitarice
	h	Za prevoz ranog povrća
	k	sa 2 osovine: $tu < 20t$; sa 4 osovine: $tu < 40t$ sa 6 osovina ili više: $tu < 50t$
	kk	sa 2 osovine: $20t \leq tu < 25t$ sa 4 osovine: $40t \leq tu < 50t$ sa 6 osovina ili više: $50t \leq tu < 60t$
	l	sa manje od 8 otvora za provjetravanje
	m	sa 2 osovine: $lu < 9m$; sa 4 osovine ili više: $lu < 15m$
	n	sa 2 osovine: $tu > 30t$ sa 4 osovine: $tu > 60t$ sa 6 osovina ili više: $tu > 75t$
	o	s 2 osovine: $lu < 12m$ i utovarni prostor $\geq 70m^3$

Zatvorena kola serije H

Specijalna kola Sa 2 osovine $9\text{ m} \leq lu < 12\text{ m}$, $25\text{ t} \leq tu \leq 28\text{ t}$ Sa 4 osovine $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$, $50\text{ t} \leq tu \leq 60\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$, $60\text{ t} \leq tu \leq 75\text{ t}$		
Slovna podserija	a	4 osovine
	aa	6 ili više osovina
	b	sa 2 osovine: $12\text{ m} \leq lu < 14\text{ m}$ i utovarnim prostorom $\geq 70\text{ m}^3$ sa 4 osovine ili više: $18\text{ m} \leq lu < 22\text{ m}$
	bb	sa 2 osovine: $lu \geq 14\text{ m}$ sa 4 osovine ili više: $lu \geq 22\text{ m}$
	c	Sa vratima na čeonim stranicama
	cc	Sa vratima na čeonim stranicama I unutrašnjost uređena za prevoz motornih vozila –automobila
	d	Sa otvorima na podu
	e	Sa dva sprata
	ee	Sa 3 ili više spratova
	f	Sposobna za prevoz trajektom za GB I može imati zapreminu manju od 70 m^2
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	g	Za žitarice
	h	Za prevoz ranog povrća
	i	Sa bočnim stranicama koje se otvaraju
	k	sa 2 osovine: $tu < 20\text{ t}$; sa 4 osovine: $tu < 40\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $tu < 50\text{ t}$
	kk	sa 2 osovine: $20\text{ t} \leq tu < 25\text{ t}$ sa 4 osovine: $40\text{ t} \leq tu < 50\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $50\text{ t} \leq tu < 60\text{ t}$
	l	sa pomičnim pregradama
	ll	Sa pomičnim pregradama koje se mogu blokirati
m	sa 2 osovine: $lu < 9\text{ m}$; sa 4 osovine ili više: $lu < 15\text{ m}$	
n	Sa 2 osovine: $tu > 28\text{ t}$; sa 4 osovine: $tu > 60\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $tu > 75\text{ t}$;	
o	Sa 2 osovine: $lu < 12\text{ m}$ i utovarni prostor $\geq 70\text{ m}^3$	

Hladnjače – zatvorena kola sa kontrolisanom temperaturom serije I

Kola hladnjača		
Sa izolacijom, provjetravanjem sa ventilatorima I ledarom zapremine više od 35m ³		
sa 2 osovine: 19 m ² ≤ utovarna površina < 22 m ² , 15 t ≤ tu ≤ 25 t		
Sa 4 osovine utovarna površina ≥ 39 m ² , 30 t ≤ tu ≤ 40 t		
Slovna podserija	a	4 osovine
	aa	6 ili više osovina
	b	sa 2 osovine, velike utovarne površine: 22 m ² ≤ utovarna površina ≤ 27 m ²
	bb	sa 2 osovine, vrlo velike utovarne površine: utovarna površina > 27 m ²
	c	sa kukama za meso
	d	za prevoz morske ribe
	e	sa električnim provjetravanjem
	ee	sa 3 ili više spratova
	f	sposobna za prevoz trajektom za GB
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	g	za motornim agregatom za hlađenje
	gg	hladnjača hlađena tečnim plinom
	h	sa boljom izolacijom
	i	Hlađenje pomoću agregata na drugim kolima
	ii	sa agregatom za hlađenje
	k	sa 2 osovine: tu < 15 t; sa 4 osovine: tu < 30 t
	kk	sa 2 osovine: 20t ≤ tu < 25 t sa 4 osovine: 40t ≤ tu < 50 t sa 6 osovina ili više: 50t ≤ tu < 60 t
	l	bez ledare
	m	sa 2 osovine: utovarna površina < 19 m ² sa 4 osovine: utovarna površina < 39 m ²
n	sa 2 osovine: tu > 25 t; s 4 osovine: tu > 40 t	
o	Sa ledarom manjom od 3,5 m ³	
p	Bez rešetke u podu	

Dvoosovinska plato kola serije K

Obična kola		
Sa niskim pokretnim stranicama		
sa 2 osovine lu ≥ 12 m; 25 ≤ tu ≤ 30 t		
Slovna podserija	b	Sa dugim stupcima
	g	Priređena za prevoz kontejnera
	i	Sa pokretnim krovom I fiksnim čeonim stranicama
	j	Sa amortizerima protiv udara
	k	Nosivosti do 20t
	kk	20 t ≤ tu < 25 t
	l	Bez stubaca
	m	9 m ≤ lu < 12 m
	mm	lu < 9 m
	n	tu > 30 t
	o	Sa čvrstim niskim stranicama
	p	Bez stranica
	pp	Sa niskim stranicama koje se skidaju

Specijalna plato kola serije L

Specijalna kola ss 2 osovine: $lu \geq 12 \text{ m}$; $25 \text{ t} \leq tu \leq 30 \text{ t}$ Sa 3 osovine : $lu \geq 22 \text{ m}$; $25 \text{ t} \leq tu \leq 30 \text{ t}$ Sa 4 osovine : $lu \geq 22 \text{ m}$; $tu \geq 50 \text{ t}$		
Slovna podserija	a	3 osovine
	aa	4 osovine
	b	Za PA kontejnere
	c	sa gredicama
	d	Sa jednim spratom za prevoz automobila
	e	sa dva sprata za prevoz automobile
	f	sposobna za prevoz trajektom za GB
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	g	Za prevoz kontejnera
	h	Za prevoz lima u koturovima, tovarnih horizontalno na osovinu
	hh	Za prevoz lima u koturovima tovarnih vertikalno na osovinu
	i	Sa pokretnim krovom I fiksiranim stranicama na čelu kola
	j	sa amortizerima
	k	sa 2 ili 3 osovine: $tu < 20 \text{ t}$; sa 4 osovine: $tu < 40 \text{ t}$
	kk	sa 2 ili 3 osovine: $20 \text{ t} \leq tu < 25 \text{ t}$ sa 4 osovine: $40 \text{ t} \leq tu < 50 \text{ t}$
l	bez stubaca	
m	sa 2 osovine: $9 \text{ m} < lu < 12 \text{ m}$ sa 3 ili 4 osovine: $lu < 18 \text{ m}$	
p	Bez stranica	

Plato kola serije R

Obična kola Sa pokretnim niskim stranicama na čeonj strani I stupcima Sa 4 osovine : $18 \text{ m} \leq lu < 22 \text{ m}$; $50 \leq tu \leq 60 \text{ t}$		
Slovna podserija	b	$lu \geq 22 \text{ m}$
	c	Sa niskim pokretnim stranicama na bočnim stranicama
	g	Za prevoz kontejnera
	h	Za prevoz lima u koturovima, tovarnih horizontalno na osovinu
	hh	Za prevoz lima u koturovima tovarnih vertikalno na osovinu
	i	Sa pokretnim krovom I fiksiranim stranicama na čelu kola
	j	sa amortizerima
	k	Nosivosti $tu \leq 40 \text{ t}$
	kk	$40 \leq tu \leq 50 \text{ t}$
	l	bez stubaca
	m	$15 \text{ m} < lu < 18 \text{ m}$
	mm	$lu < 15 \text{ m}$
	o	Sa fiksiranim stranicama na čelu kola, visokim do 2 m
	oo	Sa fiksiranim stranicama na čelu kola, visokim 2 m i više
	p	Bez stranica na čelu kola
pp	Sa niskim stranicama koje se skidaju	

Specijalna plato kola serije S

Specijalna kola Sa 4 osovine: $lu \geq 18 \text{ m}$, $50 \text{ t} \leq tu \leq 60 \text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $lu \geq 22 \text{ m}$, $60 \text{ t} \leq tu \leq 75 \text{ t}$		
Slovna podserija	a	Sa 6 osovina , dva obrtna postolja po 3 osovine
	aa	Sa 8 ili više osovina
	b	Za PA kontejnere
	c	Sa gredicama
	d	Sa jednim spratom za prevoz automobile
	e	Sa dva sprata za prevoz automobila
	f	sposobna za prevoz trajektom za GB
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	g	Za prevoz kontejnera dužine do 60 stopa
	gg	Za prevoz kontejnera dužine do 80 stopa
	h	Za prevoz lima u koturovima, tovarenih horizontalno na osovinu
	hh	Za prevoz lima u koturovima tovarenih vertikalno na osovinu
	i	Sa pokretnim krovom I fiksiranim stranicama na čelu kola
	j	Sa amortizerima
	k	sa 4 osovine: $tu < 40 \text{ t}$; sa 6 osovina i više: $tu < 50 \text{ t}$
	kk	sa 4 osovine: $40 \text{ t} \leq tu < 50 \text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $50 \text{ t} \leq tu < 60 \text{ t}$
	l	bez stubaca
	m	s 4 osovine: $15 \text{ m} \leq lu < 18 \text{ m}$ sa 6 osovina ili više: $18 \text{ m} \leq lu < 22 \text{ m}$
	mm	s 4 osovine: $lu < 15 \text{ m}$ sa 6 osovina ili više: $lu < 18 \text{ m}$
n	s 4 osovine: $tu > 60 \text{ t}$; sa 6 osovina ili više: $tu > 75 \text{ t}$	
o	Kola na zglobove sa 3 obrtna postolja po 2 osovine	
p	Bez stranica na čelu kola	
t	Za prevoz teških predmeta	

Specijalna kola sa pokretnim krovom serije T

Specijalna kola sa 2 osovine: $9\text{ m} \leq lu < 12\text{ m}$, $25\text{ t} \leq tu \leq 30\text{ t}$ sa 4 osovine: $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$, $50\text{ t} \leq tu \leq 60\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$, $60\text{ t} \leq tu \leq 75\text{ t}$		
Slovna podserija	a	Sa 4 osovina
	aa	Sa 6 ili više osovina $tu > 60\text{ t}$
	b	Kola velike zapremine Sa 2 osovine $lu \geq 12\text{ m}$; s 4 osovine ili više: $lu \geq 18\text{ m}$
	c	Sa vratima na čeonj stranici
	d	Istovar slobodnim padom i regulisanim protoko, tereta sa obje strane više od 0,7 m iznad GIŠ-a
	dd	Istovar slobodnim padom i regulisanim protoko, tereta sa obje strane manje od 0,7 m iznad GIŠ-a
	e	Otvor vrata veći od 1,9 m
	f	pogodan za promet s Velikom Britanijom
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	g	Za prevoz žitarica
	h	Za prevoz lima u koturovima, tovarenih horizontalno na osovinu
	hh	Za prevoz lima u koturovima tovarenih vertikalno na osovinu
	i	Sa bočnim stranicama koje se otvaraju
	j	Sa amortizerima
	k	sa 2 osovine: $tu < 20\text{ t}$ sa 4 osovine: $tu < 40\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $tu < 50\text{ t}$
	kk	s 2 osovine: $20\text{ t} \leq tu < 25\text{ t}$ s 4 osovine: $40\text{ t} \leq tu < 50\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $50\text{ t} \leq tu < 60\text{ t}$
	l	Istovar slobodnim padom bez regulisanja protoka, istovremeno sa obje strane na visini od 0,7 m iznad GIŠ-a
	ll	Istovar slobodnim padom bez regulisanja protoka, istovremeno sa obje strane na visini manje od 0,7 m iznad GIŠ-a
	m	sa 2 osovine: $lu < 9$ sa 4 osovine ili više: $lu < 15\text{ m}$
n	s 2 osovine: $tu > 30\text{ t}$ s 4 osovine: $tu > 60\text{ t}$ sa 6 osovina ili više: $tu > 75\text{ t}$	
o	Istovar slobodnim padom između šina na visini više od 0,7 m iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom tereta	
oo	Istovar slobodnim padom između šina na visini manje od 0,7 m iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom tereta	
p	Istovar slobodnim padom između šina na visini više od 0,7 m iznad GIŠ-a I regulisanim protokom tereta	
pp	Istovar slobodnim padom između šina na visini manje od 0,7 m iznad GIŠ-a I regulisanim protokom tereta	

Specijalna kola serije U

Specijalna kola koja ne spadaju u serije F, H, L, S ili Z sa 2 osovine: $25 t \leq tu \leq 30 t$ sa 3 osovine: $25 t \leq tu \leq 40 t$ sa 4 osovine: $50 t \leq tu \leq 60 t$ sa 6 ili više osovina: $60 t \leq tu \leq 75 t$		
Slovna podserija	a	Sa 4 osovina
	aa	Sa 6 ili više osovina $tu > 60 t$
	c	Za istovar pod pritiskom
	d	Istovar slobodnim padom i regulisanim protoko, tereta sa obje strane više od 0,7 m iznad GIŠ-a
	dd	Istovar slobodnim padom i regulisanim protoko, tereta sa obje strane manje od 0,7 m iznad GIŠ-a
	f	pogodan za promet s Velikom Britanijom
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	g	Za prevoz žitarica
	i	Za prevoz tereta koji bi u drugim kolima prelazio tovarni profil
	k	sa 2 ili 3 osovine: $tu < 20 t$ sa 4 osovine: $tu < 40 t$ sa 6 osovina ili više: $tu < 50 t$
	kk	sa 2 ili 3 osovine: $20 t \leq tu < 25 t$ sa 4 osovine: $40 t \leq tu < 50 t$ sa 6 osovina ili više: $50 t \leq tu < 60 t$
	l	Istovar slobodnim padom bez regulisanja protoka, istovremeno sa obje strane na visini od 0,7 m iznad GIŠ-a
	ll	Istovar slobodnim padom bez regulisanja protoka, istovremeno sa obje strane na visini manje od 0,7 m iznad GIŠ-a
	n	sa 2 osovine: $tu > 30 t$; sa 4 osovine: $tu > 60 t$ sa 6 osovina ili više: $tu > 75 t$
	o	Istovar slobodnim padom između šina na visini više od 0,7 m iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom tereta
	oo	Istovar slobodnim padom između šina na visini manje od 0,7 m iznad GIŠ-a I neregulisanim protokom tereta
	p	Istovar slobodnim padom između šina na visini više od 0,7 m iznad GIŠ-a I regulisanim protokom tereta
pp	Istovar slobodnim padom između šina na visini manje od 0,7 m iznad GIŠ-a I regulisanim protokom tereta	

Specijalna kola cistjerna serije Z

Kola cistjerna Kola sa čeličnim posudama za prevoz tečnosti I plina sa 2 osovine: $25 t \leq tu \leq 30 t$ sa 3 osovine: $25 t \leq tu \leq 40 t$ sa 4 osovine: $50 t \leq tu \leq 60 t$ sa 6 ili više osovina: $60 t \leq tu \leq 75 t$		
Slovna podserija	a	Sa 4 osovina
	aa	Sa 6 ili više osovina $tu > 60 t$
	c	Za istovar pod pritiskom
	e	Sa spravama za zagrijavanje
	f	pogodan za promet s Velikom Britanijom
	ff	za promet sa Velikom Britanijom samo kroz tunel ispod La Manchea
	fff	za promet sa Velikom Britanijom samo trajektom
	g	Za prevoz komprimiranih gasova, pretvorenih u tečnost ili zagrijanih
	i	Sa nemetalnim rezervoarom
	j	Sa uređajem za amortizaciju
	k	sa 2 ili 3 osovine: $tu < 20 t$ sa 4 osovine: $tu < 40 t$ sa 6 osovina ili više: $tu < 50 t$
	kk	sa 2 ili 3 osovine: $20 t \leq tu < 25 t$ sa 4 osovine: $40 t \leq tu < 50 t$ sa 6 osovina ili više: $50 t \leq tu < 60 t$
	n	sa 2 osovine: $tu > 30 t$; sa 4 osovine: $tu > 60 t$ sa 6 osovina ili više: $tu > 75 t$